

VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI DO SPRAW
KONTROLI PAŃSTWOWEJ
(NR 101)
z dnia 23 października 2018 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Kontroli Państwowej (nr 101)

23 października 2018 r.

Komisja do Spraw Kontroli Państwowej, obradująca pod przewodnictwem posła **Janusza Śniadka (PiS)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła i zaopiniowała dla Komisji Finansów Publicznych:

– rządowy projekt ustawy budżetowej na rok 2019 (druk nr 2864) w zakresie części budżetowej 12 – Państwowa Inspekcja Pracy:

– dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2.

W posiedzeniu udział wzięli: **Wiesław Łyszczek** główny inspektor pracy wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Tadeusz Cieśluk, Tadeusz Oset** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Janusz Śniadek (PiS):

Szanowni państwo, otwieram posiedzenie Komisji do Spraw Kontroli Państwowej. Porządek dzienny przewiduje rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych rządowego projektu ustawy budżetowej na rok 2019 – druk 2864 w zakresie części budżetowej 12 – Państwowa Inspekcja Pracy. Czy są uwagi odnośnie do porządku dziennego? Nie słyszę, uznaję go za przyjęty. Przystępujemy do jego realizacji. Pozwolą państwo, iż powitam gości na naszym posiedzeniu – przedstawiciele Państwowej Inspekcji Pracy z panem Wiesławem Łyszczkiem na czele. Witam serdecznie również jego zastępcę – Bogdana Drzastwę, panią Grażynę Witkowską – dyrektor Departamentu Budżetu i Finansów oraz panią Małgorzatę Wysocką – dyrektor Departamentu Kadr i Szkoleń w Państwowej Inspekcji Pracy.

Proszę głównego inspektora pracy o przedstawienie budżetu.

Główny inspektor pracy Wiesław Łyszczek:

Panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, postaram się w krótki, syntetyczny sposób przedstawić państwu projekt budżetu Państwowej Inspekcji Pracy na 2019 rok, gdyż przedłożony Wysokiej Komisji materiał zawiera szczegółowe omówienie i dość szerokie uzasadnienie. Zacznę od planu dochodów, które oszacowano na kwotę 1728 tys. zł – wyższą od planowanych na 2018 rok o 354 tys. zł. Głównie wynika to z planowania wyższych, niż w bieżącym roku dochodów z tytułu świadczonych w ośrodku szkolenia Państwowej Inspekcji Pracy we Wrocławiu usług hotelowych, gastronomicznych i szkoleniowych, dochodów z tytułu grzywien i kar pieniężnych od osób prawnych i jednostek organizacyjnych, a także wpływu ze sprzedaży składników majątkowych. Nadal głównym źródłem dochodów urzędu są kary pieniężne nakładane przez inspektorów pracy na podstawie ustawy o transporcie drogowym oraz grzywiny w celu przymuszenia, stanowiące łącznie 68,3% wszystkich zaplanowanych dochodów. Wpływy z tego tytułu zaplanowano w kwocie 1181 tys. zł – na poziomie nieznacznie wyższym od przewidywanego wykonania roku bieżącego. Tegoroczne wykonanie wskazuje na wzrost tych dochodów w stosunku do planu, jednak ze względu na wcześniejszą tendencję spadkową wspomnianych dochodów, szacujemy je z dużą ostrożnością.

W 2018 roku pojawić się mogą również dochody wynikające z obowiązku nałożonego na Państwową Inspekcję Pracy ustawą o delegowaniu pracowników w ramach świadczenia usług. Przepis ten nakłada na PIP obowiązek powiadamiania na wniosek zagranicznego organu kontroli pracodawcy delegującego pracownika z terytorium Rzeczy-

pospolitej Polskiej o wniosku o egzekucję administracyjną kary pieniężnej lub grzywny administracyjnej nałożonej na tego pracodawcę w związku z naruszeniem przepisów dotyczących delegowania pracowników oraz sprawdzanie i przekazywanie naczelnikowi urzędu skarbowego takiego wniosku. Dochodów tych nie ujęliśmy w projekcie budżetu na 2018 rok, gdyż są to jednostkowe przypadki, trudne do przewidzenia. W 2017 roku były tylko dwa takie przypadki, na łączną kwotę 19 tys. zł. W roku bieżącym do dnia dzisiejszego był to jeden, na kwotę 6 tys. zł.

W planie dochodów na 2019 rok dość wysoką pozycję zajmują dochody z tytułu usług świadczonych przez ośrodek szkolenia Państwowej Inspekcji Pracy dla podmiotów zewnętrznych, zaplanowane na kwotę 258 tys. zł oraz wpływy ze sprzedaży składników majątkowych, które oszacowaliśmy na kwotę 130 tys. zł, w tym sprzedaż 13 wyeksploatowanych samochodów służbowych na kwotę 106 tys. zł. Pozostałe wpływy zaplanowano w łącznej kwocie w wysokości 159 tys. zł i planujemy uzyskać je z różnych źródeł, szczegółowo opisanych w naszym materiale, więc pomijam je w swoim wystąpieniu. Chciałbym podkreślić, iż urząd konsekwentnie dochodzi należności, w tym np. z tytułu nieprawidłowej realizacji umów. Wpływy te odprowadzane są do dochodów budżetu państwa. Mówię o tym tylko dlatego, że na etapie planowania wielu dochodów nie jesteśmy w stanie ich oszacować. Podkreślenia wymaga również fakt, iż w wyniku działalności urzędu, budżet państwa uzyskuje dochody z grzywien w drodze mandatów karnych, które nie są naszymi wpływami. Ich wysokość w 2017 roku wyniosła 17 700 tys. zł. Oprócz tego, inspektorzy pracy w 2017 roku, skierowali wnioski o ukaranie do sądów, wyniku czego sądy orzekły grzywny na łączną kwotę 5,8 mln zł.

Zanim przejdę do omówienia wzrostu lub spadku wydatków w poszczególnych grupach wydatków, chciałbym na chwilę zatrzymać się nad zadaniami urzędu, na realizację których planujemy wydatki, a które opisaliśmy w części pierwszej przekazanego Wysockiej Komisji materiału – w uzasadnieniu ogólnym do projektu budżetu. Liczyliśmy kiedyś ile nowych obowiązków nałożono na urząd w latach 2007-2016. O ile dobrze pamiętam, było ich 32. Po tym okresie – w latach 2017-2018 przyznano nam wiele nowych zadań, a kilka jest w trakcie prac legislacyjnych, o czym szeroko piszemy w pierwszej części materiału. Jest jedna zmiana – Sejm w dniu 4 października uchwalił ustawę o pracowniczych planach kapitałowych. W dniu 8 października ustawa została przekazana do Senatu. Realizacja nowych zadań, bez uszczerbku na jakości i ilości dotychczas realizowanych, wymaga wzmocnienia kadrowego. Dlatego w projekcie budżetu na 2019 rok zaplanowano 32 nowe etaty. Obecnie nadrabiamy braki w realizacji planu zatrudnienia, które wynikają przede wszystkim z przejścia pracowników na emeryturę. W latach 2016-2018 z urzędu odeszło 398 pracowników – 15% planu etatów. Na emerytury odeszły 234 osoby. Brak konkurencyjności naszych wynagrodzeń, zwłaszcza w grupie kandydatów na inspektorów pracy, przy wysokich wymaganiach i odpowiedzialności niezmiernie utrudnia ten proces. Etaty rozdzieliłem pomiędzy poszczególne jednostki organizacyjne. Trwa proces rekrutacji i mam nadzieję, że zostanie zakończony jeszcze w tym roku.

Chciałbym również zwrócić uwagę na proces rekrutacji kandydatów na podinspektorów pracy. Rozmowy kwalifikacyjne, testy zawodowe i psychologiczne odbywają się przed powołaną w tym celu komisją w naszym ośrodku szkolenia w PIP we Wrocławiu. Przyjęty tryb postępowania ma na celu wybór najlepszych kandydatów, gdyż wykształcenie inspektora to nie tylko czas, ale i wysokie koszty. Zarówno wzrost etatów, jak i planowane podwyżki mają zasadniczy wpływ na projekt budżetu po stronie wydatków, który postaram się krótko przedstawić w tej części mojego wystąpienia.

Plan wydatków ustaliliśmy w kwocie 350 560 tys. zł i jest on wyższy od przewidywanego wykonania w 2018 roku o 25 939 tys. zł – 8%. Po uwzględnieniu przekazanego przez Ministerstwo Finansów prognozowanego średniorocznego wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych na 2019 rok w wysokości 102,3% podanego w czerwcu 2018 roku w założeniach do projektu budżetu państwa na rok 2019, planowane wydatki wzrosną realnie o 5,6%. Zasadniczy wpływ na wzrost planowanych wydatków w 2019 roku ma, o czym wspominałem wcześniej, zaplanowany wzrost funduszu wynagrodzeń o 9,2% w stosunku do ustawy budżetowej na 2018 rok. Ten wzrost wynika z planowanego zwiększenia funduszu wynagrodzeń na dotychczasowe etaty o 8% oraz z planowa-

nych nowych 32 etatów, co skutkuje 1,3% wzrostem funduszu wynagrodzeń w stosunku do ustawy budżetowej oraz przewidywanego wykonania w 2018 roku.

W tym miejscu chciałbym zatrzymać się nad sprawą planowania dodatkowych etatów i wzrostu funduszu wynagrodzeń na podwyżki wynagrodzenia dotychczas zatrudnionych pracowników. Nie wiem, czy pamiętają państwo nasz projekt budżetu na 2018 rok. W projekcie tym planowaliśmy 8% wzrost funduszu wynagrodzeń na podwyżki wynagrodzeń. Bez przywrócenia atrakcyjności wynagrodzeń w urzędzie nie pozyskamy dobrze wykształconej i wykwalifikowanej kadry, która będzie gwarantem prawidłowej realizacji stawianych przed nami zadań. Niestety, ustawą o budżecie zamknięto nam drogę realizacji naszych postulatów nawet w części. Są one nadal aktualne i znalazły się w projekcie budżetu na 2019 rok. Zabezpieczenie realizacji zadań, nie tylko w 2019 roku, ale również w latach następnych wymaga przywrócenia takiej atrakcyjności poziomów wynagrodzeń, by urząd mógł zatrudniać wysoko wykwalifikowaną kadrę magistrów, inżynierów i prawników. Tak było do 1999 roku. W dzisiejszych czasach na rynku pracy brakuje osób z technicznym wykształceniem, nie tylko w Polsce, ale również w Europie, myślę że przede wszystkim ze względu na poziom wynagrodzeń i charakter pracy, pozyskanie ich dla PIP staje się niemożliwe. Kontrola technicznego bezpieczeństwa pracy, zmiana technologii produkcji wymaga posiadania przez urząd odpowiedniej kadry. Mimo – w mojej ocenie – wysokiego poziomu szkolenia w naszym ośrodku szkolenia, nie zastąpi ono wiedzy możliwej do zdobycia w wyższych uczelniach technicznych.

Mam nadzieję, że moje słowa i uzasadnienie zawarte w materiale przekonają państwa, że wzrost funduszu wynagrodzeń jest priorytetową sprawą dla urzędu i poprą nas w walce o zwiększone środki. Planowany wzrost wydatków budżetowych w stosunku do przewidywanego wykonania w 2018 roku w kwocie 25 939 tys. zł dotyczy: wynagrodzeń i pochodnych – wzrost o 24 083 tys. zł; pozostałych wydatków urzędu – wzrost o 3609 tys. zł; świadczeń na rzecz osób fizycznych – wzrost o 201 tys. zł. Plan wydatków majątkowych, w stosunku do przewidywanego wykonania w 2018 roku jest niższy o kwotę 1954 tys. zł. Głównym powodem wzrostu wydatków w grupie pozostałych wydatków bieżących jest wzrost wydatków na użytkowanie rozległej sieci komputerowej PIP WAN oraz niezbędnych szkoleń administratorów nowego systemu. Pozostały wzrost wynika przede wszystkim z planowanego wzrostu odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, wzrostu wydatków związanych z działalnością prewencyjno-promocyjną, zaplanowanymi remontami w 13 jednostkach PIP oraz zaplanowanymi wydatkami na obchody stulecia PIP. Niewielkie wzrosty w pozostałych rodzajach wydatków wynikają głównie z przewidywanego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych.

W grupie świadczeń na rzecz osób fizycznych wzrost wydatków wynika z wzrostu planowanego przeciętnego zatrudnienia, w tym w grupie osób uprawnionych do otrzymania ekwiwalentów za używanie odzieży własnej do celów służbowych. Projekt budżetu na 2019 rok przewiduje znaczny spadek w grupie wydatków majątkowych. Obejmują one wydatki inwestycyjne oraz zakupy inwestycyjne. Spadek dotyczy wydatków inwestycyjnych i wynika z planowanego zakończenia w roku bieżącym 2 znaczących inwestycji – przebudowy budynku oddziału OIP Gdańsk w Gdyni oraz przebudowy pomieszczeń OIP Warszawa w Ostrołęce. Oddanie tych obiektów to kolejny krok w polityce urzędu w pozyskiwaniu siedzib na własność.

W 2019 roku największe pozycje w planie wydatków inwestycyjnych to przebudowa systemu sygnalizacji pożarowej, wraz z integracją pozostałych systemów niskoprądowych w ośrodku szkolenia we Wrocławiu w kwocie 689 tys. zł. Jest to inwestycja trzyletnia. Kolejna to przebudowa budynku oddziału OIP Rzeszów w Tarnobrzegu na kwotę 570 tys. zł. W 2019 roku będziemy też kontynuowali realizację programu wymiany inspektorów pomiędzy krajowymi inspekcjami pracy, realizowanego pod auspicjami Komitetu Wyższych Inspektorów Pracy. Na ten cel, w ramach finansowania projektu z udziałem środków Unii Europejskiej, niepodlegających zwrotowi, podobnie jak w 2018 roku zaplanowaliśmy 15 tys. zł.

Panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, tradycyjnie w materiale zaprezentowaliśmy również projekt budżetu w układzie zadaniowym. Układ ten nie uległ zmianom w stosunku do roku bieżącego. Kwotowo plan na 2019 rok pokazujemy w podziale

na funkcje: zadanie, podzadanie i działania. Cel oraz miernik opisaliśmy tylko na poziomie zadania i odnoszą się do głównego obszaru działalności inspekcji w zakresie nadzoru i kontroli. W materiale nie opisujemy, iż wchodząc głębiej w strukturę budżetu zadaniowego PIP na poziomie działań urząd posiada także wskaźnik do pomiaru stopnia realizacji celów w zakresie działalności prewencyjno-promocyjnej. Jest to odsetek uczestników działań prewencyjno-promocyjnych Państwowej Inspekcji Pracy do ogółu zaproszonych.

Panie i panowie posłowie, na zakończenie mojego krótkiego wystąpienia zwracam się z prośbą o pozytywne zaopiniowanie budżetu Państwowej Inspekcji Pracy na 2019 rok. W przypadku pytań pozostaję do dyspozycji, wraz ze współpracownikami. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Śniadek (PiS):

Dziękuję bardzo. Teraz zwracam się do posła koreferenta i niniejszym natychmiast przystępuję do pracy i wygłoszenia koreferatu. Przytoczę tylko dwie najważniejsze liczby. Zgodnie z projektem ustawy budżetowej na 2019 rok w części 12 mają być osiągnięte dochody w wysokości 1728 tys. zł. Jest to wzrost o 11,6% w stosunku do przewidywanego wykonania z roku bieżącego. Chciałbym podkreślić, że osiągnięte dochody stanowią nikły ułamek planowanych wydatków, które w tej części zostały zaplanowane w łącznej kwocie 350 560 tys. zł. Jest o około 8% więcej, niż przewidywane wykonanie w 2018 roku. Zasadniczy wpływ na wzrost planowanych wydatków bieżących w 2019 roku ma zaplanowany wzrost funduszu wynagrodzeń o 9,2%. To więcej niż 8% wzrost całości i pokazuje jak ważnym priorytetem w polityce PIP jest wzrost wynagrodzeń. W tym przypadku nie chodzi tylko o bezpośredni wzrost wynagrodzeń pracowników. Wzrost funduszu płac wynika też z powiększenia – oby się udało o te 32 etaty – poziomu zatrudnienia. Fundusz wynagrodzeń osobowych oprócz wynagrodzeń obejmuje także środki na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne dla wszystkich uprawnionych pracowników. W związku z obniżeniem wieku emerytalnego wzrosła liczba osób przechodzących na emeryturę. Jak wiemy, inspekcja pracy znakomicie się z tym wszystkim uporała.

Wydatki na wynagrodzenia i pochodne stanowią 83,8% bieżących wydatków Państwowej Inspekcji Pracy, zaplanowanych w 2018 roku. To bardzo dominująca pozycja. Docelowe zatrudnienie w 2018 roku planowane jest na poziomie 2836 etatów. W projekcie budżetu planuje się zwiększenie o 32 etaty. Na dzień 30 czerwca 2018 roku wysokość przeciętnego wynagrodzenia wyniosła 6038 zł. To kwota trochę wyższa od średniej płacy krajowej, ale znacząco niższa od średniej wynagrodzenia np. w Najwyższej Izbie Kontroli. Te dwie instytucje na początku lat 90. startowały z podobnego poziomu. Z całą pewnością średnia wynagrodzeń przekłada się na kwestię pozyskiwania wysoko wykwalifikowanej kadry, niezbędnej do właściwego wykonywania funkcji inspektora pracy.

Chciałem jeszcze zwrócić uwagę na fakt, że projekt budżetu na 2019 rok przewiduje znaczący spadek w grupie wydatków majątkowych. Pan inspektor o tym już mówił i wymienił dwa planowane zakończenia inwestycji – przebudowę budynku Oddziału Okręgowego Inspekcji Pracy Gdańsk w Gdyni. Z przyjemnością wymieniam tę informację, bo to moje macierzyste miasto. Przebudowane zostaną też pomieszczenia Oddziału Okręgowej Inspekcji Pracy Warszawa w Ostrołęce. Chciałbym podkreślić, iż oddanie tych obiektów to kolejny krok w polityce urzędu w pozyskiwaniu siedzib na własność oraz służbowych mieszkań, koniecznych do prawidłowego funkcjonowania w Warszawie, które jakiś czas temu zostały zakupione. Wydatek ten był kwestionowany, ale nie ulega wątpliwości, że tego rodzaju zakup jest oszczędnością w dłuższym rozrachunku.

Kończąc mój króciutki koreferat, wnoszę o pozytywne zaopiniowanie projektu budżetu w części 12 – Państwowa Inspekcja Pracy.

Otwieram dyskusję. Jeśli nie ma chętnych do zabrania głosu, sam zadam pytanie panu inspektorowi, czy chciałby coś dodać.

Główny inspektor pracy Wiesław Łyszczek:

Chciałem dodać, że za priorytet w urzędzie przyjąłem, iż będziemy dążyli do tego, aby pozyskać siedziby we wszystkich okręgowych inspektoratach pracy, w trwały zarząd, aby odciążyć budżet państwa od wydawania pieniędzy na firmy prywatne. Dla mnie to niepojęte, że nie mamy takich siedzib. Podejmujemy takie działania we wszystkich jednostkach organizacyjnych w Polsce i pytamy, czy możemy pozyskać w trwały zarząd

takie siedziby. Dla przykładu podam, iż w Głównym Inspektoracie Pracy miesięcznie płacimy czynsz na poziomie 400 tys. zł, a rocznie jest to 5000 tys. zł. Idzie to do prywatnej kieszeni, bo nie było jak wziąć budynku w trały zarząd. To jest motorem napędowym do tego, aby patrzeć podwójnie na wszystkie wydawane środki, aby nie robić tego niepotrzebnie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Śniadek (PiS):

Dziękuję za tę dbałość. Jak wiemy, nie jest to naczelną działalność inspekcji, ale te wszystkie szczegóły są istotne. Chciałem ze swojej strony dołączyć podziękowania, bo nieustannie w ramach różnych regulacji ustawowych dodajemy zadań inspekcji. W tym roku doszła politycznie znacząca kwestia ograniczenia handlu w niedzielę i wynikające z tego dodatkowe obowiązki. Pracę sklepów kontroluje się nie tylko w niedzielę, ale to jedno z dużych zadań, z którym inspekcja pracy sobie poradziła, za co serdecznie dziękuję.

Po raz ostatni pragnę zapytać, czy ktoś jeszcze chciałby zabrać głos? Jeśli nie, to przypominam, że przed chwilą zgłosiłem wniosek o pozytywne zaopiniowanie tej części budżetowej. Jeśli nie usłyszę sprzeciwu, uznam że Komisja wniosek przyjęła. Sprzeciwu nie słyszę. Do protokołu stwierdzam, iż Komisja pozytywnie zaopiniowała rządowy projekt ustawy budżetowej na rok 2019 – druk nr 2864 w zakresie części budżetowej 12 – Państwowa Inspekcja Pracy.

Do przedstawienia opinii Komisji na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych w zakresie części 12 proponuję upoważnić mnie, czyli Janusza Śniadka, tak już rutynowo, dlatego tak żartobliwie. Jeśli są inne propozycje, natychmiast to uwzględnię. Wobec tego, jeśli nie usłyszę sprzeciwu, uznam że Komisja wyraziła zgodę. Sprzeciwu nie słyszę. Dziękuję bardzo.

W ten sposób dotarliśmy do punktu drugiego naszego spotkania – spraw bieżących. Czy ktoś chciałby zabrać głos? Nie słyszę.

Zamykam posiedzenie Komisji. Bardzo dziękuję za udział panu ministrowi i wszystkim przedstawicielom inspekcji, wszystkim posłom i pozostałym gościom.